

RENKAJÄRVEN SUOJELUYHDISTYS RY:N TOIMINTAKERTOMUS VUODELTA 2025

”Renkajärven suojeluyhdistyksen tavoitteena on kehittää Renkajärvi - Renkajoki -alueesta ekologisesti kestävä ympäristö, jossa vesien puhtaus, luontaisen kalakannan ja muun eliöstön kehittyminen ja samalla jokireitin tarjoama vaellusmahdollisuus yhdistyvät tavalla, joka tarjoaa nautintoa sekä ihmisille että luonnolle.”

Sääntöjensä mukaan Renkajärven suojeluyhdistys ry:

- kerää tietoja järvien ja Renkajoen tilasta ja kaikista niihin vaikuttavista tekijöistä
- kartoittaa järvalueeseen kohdistuvia ympäristöriskejä
- suunnittelee ja toteuttaa järvien ja Renkajoen alueen hoito- ja kunnostustoimenpiteitä
- ottaa kantaa Renkajärven ja Renkajoen alueiden hankkeisiin
- antaa suosituksia ympäristön ja vesien suojelusta
- tiedottaa aktiivisesti toiminnastaan.

Suojeluyhdistys on asettanut pitkän aikavälin tavoitteeksi elokuussa mitatun näkösyvyyden 3,5 m vuonna 2020 ja 4,0 m vuonna 2030. Näkösyvyys mitataan valkoisella, standardin mukaisella mittauslevyllä. Näkösyvyudeksi sanotaan syvyyttä, jossa mittalevy häviää näkyvistä. Renkajärven pohjoispäädyn näkösyvyyden mittauspisteeltä ([Näkösyvyyden mittaaminen](#)) 22.8.2025 mitattu näkösyvyys oli 2,0 m (edellinen vuosi 1,8 m).

Hallitus asetti toimikautensa tavoitteeksi yhteisöllisyyden kasvattamisen Renkajärvellä ja lähialueilla. Samoin yhteistyön lisäämisen Renkajärvellä toimivien yhdistysten Renkajärven suojeluyhdistyksen, Renkajärven kalastusyhdistyksen ja Rimmin kyläyhdistyksen välillä.

Näitä eri hankkeita toteuttamaan hallitus päätti perustaa seuraavat työryhmät:

- Hoito- kunnostus- ja mittaus
- Tiedotus ja jäsenistö
- Aktiviteetti
- Sidosryhmät (liitettiin myöhemmin Tiedotus ja jäsenistöryhmään)

Hoito-, kunnostus- ja mittaustyöryhmän toiminta vuonna 2025

Onkilammilla suoritettiin kesällä 2025 vesikasvillisuuden jysintä. Alkuperäinen suunnitelma oli vesikasvillisuuden niitto, mutta Hämeen ELY-keskus muutti niiton huomattavasti tehokkaammaksi jysinnäksi. Hanke rahoitettiin Hämeen ELY-keskuksen myöntämällä avustuksella, Onkilammin asukkaiden ja mökkikuntien sekä Suojeluyhdistyksen rahoituksella.

Renkajärven eteläosassa Isosaaren eteläpuoleisen alueen vesikasvillisuuden niitto jäi toteutumatta, koska sopivaa urakoitsijaa ei löytynyt. Hankkeeseen saatu avustus voidaan siirtää vuodelle 2026.

Renkajärven tilaa seurataan säännöllisillä vedenlaadun mittauksilla. Vuoden 2025 mittaukset suoritettiin uuden, vuonna 2024 suojeluyhdistyksen laatiman ohjeiston mukaan. Ohjeiston sisältöä korjattiin ja täydennettiin toimintavuoden aikana.

Näkösyvyyden mittaukset suoritettiin sekä pohjoisselän että eteläselän mittauspisteillä. Vedenkorkeus mitattiin Salmin vedenkorkeusasteikolla.

Järven vedenlaadun mittausvuorossa oli pohjoinen Rimmin selkä. Suojeluyhdistyksen mittausohjeen mukaan tehtiin nyt kevyt mittaus, jossa mitattiin typpi, fosfori ja happipitoisuus metrin syvyydessä. Näytteet analysoitiin KVVY:n Hämeenlinnan laboratoriossa¹. Näillä tuloksilla sekä näkösyvyshavainnoilla päivitettiin järven tilaa esittävät graafiset kuvaajat.

Renkajärveen laskeviin ojiin ja puroihin on vuosien kuluessa rakennutettu 18 laskeutusallasta. Vanhimmat altaat vaativat niihin kertyneen humuksen ja muun irtoaineksen poiston. Alkusyksystä suoritettiin kolmen Sitturinojan liittyvän laskeutusaltaan, numerot 2, 3 ja 4 katselmus yhdessä kevyellä kalustolla tapahtuvaan imuruoppaukseen erikoistuneen Liukkosen Ruoppauspalvelun kanssa. Laskeutusaltaiden ruoppaamisen yhteydessä on tarkoitus asettaa niihin rankanippusuodattimet. Mahdollinen imuruoppaushanke voi tapahtua huhti-toukokuussa 2026. Laskeutusaltaiden 2, 3 ja 4 sekä Sitturinojan alajuoksulla testattiin kolmen muuttujan vesinäytemittausta laskeutusaltaiden toiminnan selvittämiseksi. Muuttujat olivat kiintoaine, sameus ja väriluku. Näytteiden analysoinnin teki MetropoliLab. Analyysitulokset osoittivat kiistatta, että laskeutusaltaat poistivat valumavedestä kiintoainetta ja samalla yhdisteitä, jotka aiheuttavat veden värjäytymistä.

Tammelan ylänköalueella toteutettava metsäalueiden vesiensuojeluhanke *Valtavirta* koskettaa Suojeluyhdistystä, sillä Renkajärven valuma-alue sisältyy hankkeeseen. Suojeluyhdistyksen edustaja osallistui Tammelan kunnantalolla 21.10.2025 pidettyyn kokoukseen ja hankkeen edustaja, suometsien asiantuntija Tarja Anttila osallistui Suojeluyhdistyksen etäkokoukseen 6.11.2025 esitellen hanketta ja kertoi yhdistyksellemme sopivista osahankkeista. Viimeksi mainitun kokouksen pohjalta Suojeluyhdistys tekee esityksen Valtavirta-hankkeen johtoryhmälle siitä, mitä mahdollisuuksia yhdistyksellämme on osallistua Valtavirta-hankkeen projekteihin.

Tiedotus ja jäsenistö

Suojeluyhdistyksen pääasiallisena tiedotuskanavana toimivat yhdistyksen omat verkkosivut osoitteessa www.renkajarvi.fi. Yhdistyksen jäsenille suunnatussa tiedotuksessa on käytetty lisäksi sähköpostijakelua. Facebook-ryhmä "Renkajärveläiset" tarjoaa vapaan keskustelufoorumin järveen ja sen ympäristöön liittyvissä asioissa. Ryhmän kautta on tiedotettu myös yhdistyksen toiminnasta.

Kesän alussa ilmestyi Renkajärveläinen-lehti, joka on koko järvialueen lehti, ja sen julkaisijaa toimii Renkajärven suojeluyhdistys ry. Lehden sivuilla oli havaittavissa historian havinaa, aimo annos Vuohiniemen ja Rimmin kylän historiaa. Ja tietysti suojele- ja kalastusasiaa sekä tietoa alueen kesätapahtumista. Lehti jaettiin painettuna Renkajärven alueella ja oli luettavissa myös verkossa.

¹ KVVY = Kokemäenjoen vesistöalueen vesiensuojeluyhdistys

Kesäjuhlassa heinäkuussa julkaistiin 17. Renkajärvikalenteri. Kalenteria tähdittivät hienoimmat tunnelmat neljältä eri vuodenajalta. Kalenterin kuvauskilpailussa palkittiin jokaisen vuodenaajan kutkuttavinta fiilistä tulkitseva kuva. Kilpailun raatina toimivat Renkajärven suojelun konkarit Markku Kuivalahti ja Aulikki Nummenpää. Tehtävä ei ollut helppo, sillä kuvissa oli onnistuttu vangitsemaan toinen toistaan upeampia hetkiä eri vuodenaikoina. Syksyn kuvallaan raadin valloitti Anni Tiainen. Talvisen tunnelman vangitsi Heini Kataja-Kantola hienolla otoksellaan. Keväällä Paul Laurell onnistui tallentamaan ainutlaatuisen kurkien ”rivitanssin” ja kesän kuvana Pentti Mansukosken jänöjussi on kerrassaan mainio.

Renkajärveläinen-lehden ja renkajärvikalenterin toimitukseen ovat osallistuneet hallituksen ulkopuolelta Milla Nummenpää ja Suska Nummenpää.

Suojeluyhdistyksen jäsenmäärä oli vuoden 2025 lopussa seuraava (suluissa edellisen vuoden määrä): 36 (59) henkilöjäsentä ja yhteisöjäseninä 70 (72) perhekuntaa ja 3 (1) yritystä. Perhekunnan lukumäärää vaihtelee 3–10 jäsenen välillä. Jäsenmaksukertymä oli 2790 euroa, vuonna 2024 se oli 2805 euroa. Yhdistyksen tavoitteena oli jäsenmäärän ylläpitäminen edellisvuosien tasolla.

Aktiveetti

Peräkontti kirppis

Peräkonttikirppis järjestettiin ensimmäistä kertaa. Ennakoon ilmoittautuneita oli 15, mutta paikalle saapui 22 myyjää. Tilaisuuteen osallistuivat Suojeluyhdistyksen lisäksi sekä Rimmin kyläyhdistys, että kalastusyhdistys. Palaute tapahtumasta oli hyvä ja tapahtumalle toivottiin jatkoa ensi vuonna.

Renkajärven kesäjuhla, vuoden päätapahtuma

26.7.2025 järjestettiin Renkajärven kesäjuhla yhteistyössä Rimmilän Kyläyhdistyksen ja Renkajärven kalastusyhdistyksen kanssa perinteisesti Rimmin urheilukentällä. Kesäjuhlat olivat jälleen oiva osoitus suojeluyhdistyksen, kalastusyhdistyksen ja kyläyhdistyksen yhteisöllisyyden ja yhteistyön tiivistymisestä ja sen merkityksestä kaikille renkajärveläisille.

Teemana oli paikallisten yritysten ja yleishyödyllisten yhdistysten sekä niiden tarjoaminen palveluiden esittely painottuen jätteiden kierrätykseen, viemäriveresien käsittelemiseen ja kaivojen hoitoon. Paikalla oli myös sydäniskuri- ja varautumiskoulutusta. Juontajana toimi ja musiikista vastasi Pekka Lunnikivi. Sää suosi tälläkin kertaa kesäjuhlapäivää ja paikalle saapui 350–400 vierasta, mistä järjestäjät olivat todella iloisia.

Rukoushuoneen tapahtumat

Hattulan seurakunta järjesti perinteiseen tapaan juhlapyhien messut Pääsiäisenä 21.4.2025, Juhannuksena 22.6.2025, Pyhäinpäivänä 2.11.2025 sekä Tapaninpäivänä 26.12.2025.

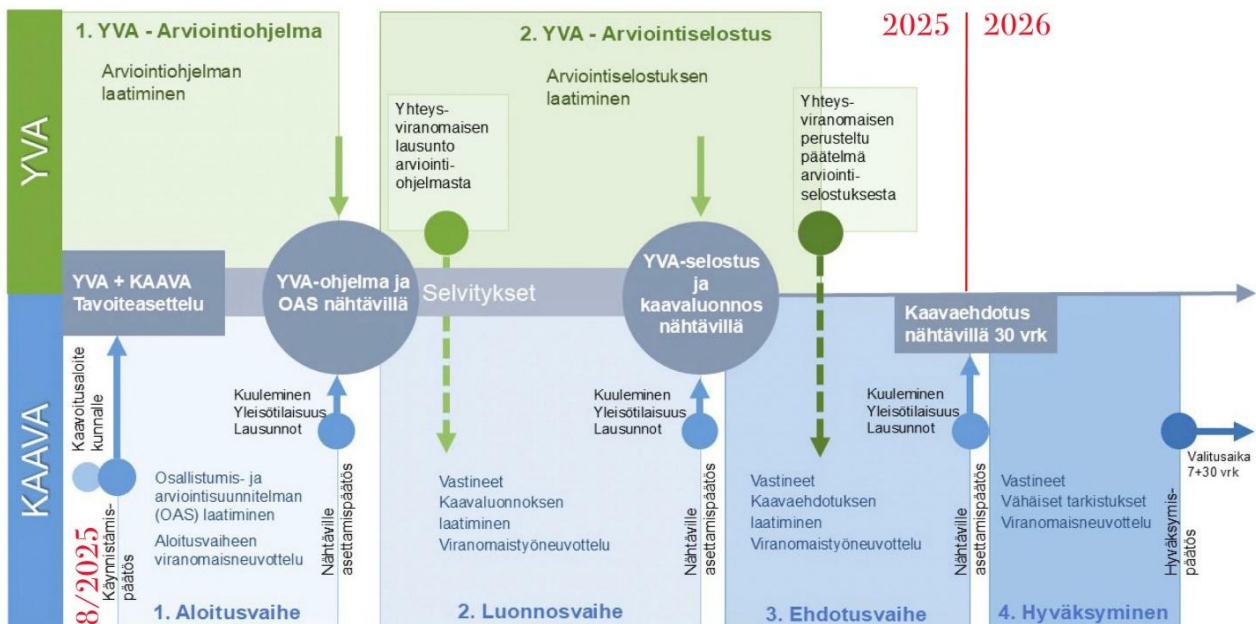
Kesäkonsertti pidettiin 16.7.2025, missä esiintyjinä oli Kasimir Uusitupa viulu ja Miika Vintturi piano. Lisäksi Rukoushuoneella järjestettiin joitakin yksityistilaisuuksia ja tiedotustilaisuuksia sekä suojeluyhdistyksen omia kokouksia.

Tuulivoimahankkeet

Renkajärven, Kynnösjärven, Veittijärven ja Renkajoen lähialueella on tällä hetkellä kolme erillistä aluetta, joihin tuulivoimatuotantoa joko kaavoitetaan tai sitä on ollut suunnitteilla. Niistä kaavoitustyötä ja ympäristövaikutusten arviointia jatkettiin 2025 Niinimäen alueella. Se sijoittuu Puolivälintien molemmiin puolin oleville metsäalueille. Renkajärven eteläpuolisen Rengontiennummen alueen suunnitelmat ovat ilmeisesti olleet pysähdyksissä sen jälkeen, kun Enersense keväällä 2025 ilmoitti lopettavansa alueen selvittelyn. Miekolammilta itään sijaitsevan ns. Isosaaren voimala-alueen kehittäminen on ollut pysähdyksissä Hämeenlinnan kaupungin jäätyä odottelemaan mahdollisia lakimuutoksia tuulivoimaloiden sijoittamiseen liittyen.

Kaavoitus ja ympäristövaikutusten arviointi

Niinimäen alueen tuulivoimakaavan luonnos ja samaan aikaan tehty YVA-selvitys olivat esillä maaliskuussa. Kaavoituksen seuraava vaihe, kaavaehdotus on tarkoitus kuuluttaa aivan vuoden lopussa. On mahdollista, että kaavan hyväksymistä tullaan esittämään valtuustolle ennen kesää 2026.



Suojeluyhdistys on jatkanut Niinimäen tuulivoimahankkeen kaavoituksen aktiivista vastustamista koko kuluneen vuoden ajan. Kaavaluonnokseen ja YVA-ohjelmaan jätettiin kriittiset lausunnot 23.4.2025.

Samaan aikaan on menossa myös vaihemaakuntakaavan laatiminen. Se kattaa maakuntakaavan muutokset erityisesti ns. puhtaan siirtymän alueelta, kulttuuriympäristöä ja liikenneverkostoa koskien. Siten vaihemaakuntakaavassa tullaan myös osoittamaan ne alueet, joihin maakunnallisesti merkittävien tuuli- ja aurinko voimala-alueiden suunnitellaan sijoittuvan. Niinimäen tuulivoimahankkeen osalta se tarkoittaa, että ns. vaihtoehto 1 (12 tuulimyllyä) tulisi merkitä uuteen vaihemaakuntakaavaan, vaihtoehdon 2 (9 myllyä) kaavoitus ei sellaista merkintää edellytä. Nykyinen maakuntakaava ei sisällä tuuli- tai aurinkovoima-alueita Renkajärven läheisyydessä ja yhdistys pyrkii myötävaikuttamaan siihen, ettei niitä sinne sijoitettaisi uudessa vaihemaakuntakaavassakaan.

Vaihemaakuntakaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan yhdistys antoi lausuntonsa jo 2024 eikä kaavan luonnosta ole vielä asetettu nähtäville. Siten kannanotto vaihemaakuntakaavan luonnokseen ajoittunee vuoteen 2026.

Vaihtoehtoisen suunnitelman laatiminen

Koska Hattulan kunta ei pyynnöstämme huolimatta laatinut tai teettänyt selvitystä siitä, miten Niinimäen alue ja ympäristö voisivat jatkossa kehittyä ilman tuulivoiman rakentamista, suojeluyhdistys laati sellaisen selvityksen yhdessä Alajärven ja Takajärven suojeluyhdistyksen ja Sotkajärviyhdistyksen kanssa. Hattulan kunta osallistui työhön antamalla käyttöömmme rakennuskanta- ja kaavoitustietoja sekä osallistumalla työn yhteydessä pidettyihin kokouksiin.

Etelä-Hattulan kehittämissuunnitelman konkreettinen laatimistyö käynnistyi vuoden alussa asukaskyselyllä ja raportti valmistui kesäkuun alussa. Selvityksessä keskitytään asukkaiden näkemyksiin alueestaan, kehittämisen mahdollisuuksiin ja niiden arvioituihin vaikutuksiin kuntatalouteen seuraavien 15 vuoden aikana. Selvityksen tuloksista ilmenee, että Etelä-Hattulan kehittäminen nykypohjalta voi tuottaa kunnalle moninkertaisesti tuulivoiman rakentamiseen verrattuna.

Vaikuttamistyö

Suuri osa kuluneen vuoden työpanoksesta on liittynyt moniin keskusteluihin kunnan, maakuntaliiton, muiden viranomaisten ja hanketoimijan edustajien, kunnanvaltuutettujen ja asukkaiden kanssa. Suojeluyhdistys on pyrkinyt järjestelmällisesti lisäämään alueen vakituisten ja vapaa-ajan asukkaiden tietoisuutta mahdollisesti rakennettavien tuulivoimaloiden rajusta kielteisestä vaikutuksesta alueen luontoon, hiljaisuuteen ja maisemaan.

Tuulivoimaloihin liittyvää aktiivista työtä on koko vuoden jatkanut yhdistyksen varsinaisen organisoitumisen ulkopuolinen, yli 10 hengen ryhmä renkajärveläisiä, joiden edustaja on myös suojeluyhdistyksen hallituksen nimeämä yhdistyksen edustaja tuulivoima-asioissa. Tämän ryhmän lisäksi työhön ovat osallistuneet lukuisat muut henkilöt, joille kaikille yhdistys esittää kiitoksensa merkittävästä panoksesta yhteisen ympäristömme hyväksi.

Takajärven ja Sotkajärven ympäristöjen sekä Kosken, Hyrvälän ja Kouvalan kylien asukkaat ja paikallisyhdistykset ovat aktivoituneet enenevässä määrin vastustamaan tuulivoimalahanketta.

Suojeluyhdistys onkin osallistunut raportointivuonna useaan em. paikallisyhdistysten aloitteesta laadittuun kannanottoon, joita on toimitettu eri tahoille.

Vuosikokous 2025

Yhdistyksen kuudestoista sääntöjen mukainen vuosikokous pidettiin 8.2. 2025 Vuohiniemen rukoushuoneella. Kokouksen alussa Pentti Mansukoski piti katsauksen Renkajärven ympäristön Tuulivoimahankkeiden tilanteesta.

Yhdistyksen henkilöjäsenten vuosimaksuksi päätettiin 10 euroa, perhe- tai mökkikunnan yhteisöjäsenmaksuksi 30 euroa ja yritysten yhteisöjäsenmaksuksi 50 euroa, liittymismaksuja ei peritä.

Yhdistyksen talous

Suojelutoiminnan pääasialliset tuotot 18 665,66 euroa muodostuivat tilikautena avustuksista, jäsenmaksuista sekä kalenteri-, konsertti- ja kesäjuhlamyynnistä. Suojelutoiminnan kulut olivat 13 093,92 euroa. Suojelutoiminnan tilinpäätös osoittaa siten 5 571,74 euron ylijäämää.

Kun rukoushuoneen ylijäämä oli 469,12 euroa ja suojelutoiminnan ylijäämä 5 571,74 euroa on yhdistyksen tulos kokonaisuudessaan 6 040,86 euroa ylijäämäinen. Yhdistyksen suojelutoiminnan varat vuoden lopussa olivat 9 153,19 euroa ja rukoushuoneen varat 18 956,53 euroa.

Rukoushuoneen talous

Suojeluyhdistys omistaa Vuohiniemen rukoushuoneen ja hoitaa sen aktiviteetteja ja ylläpitoa. Rukoushuoneen rahaliikenne ja kirjaus hoidetaan erillisenä yhdistyksen suojelutoiminnan rahaliikenteestä ja kirjanpidosta sen varmistamiseksi, että Renkajärven suojelua varten hankitut varat käytetään jatkossakin nimenomaan järven hyväksi.

Rukoushuoneen tilaisuuksien tuotot ja lahjoitukset olivat yhteensä 1 542,05 euroa ja menot olivat 1 072,93 euroa. Rukoushuoneen tulos oli siten 469,12 euroa ylijäämäinen tilikaudelta.

Yhdistyksen hallitus ja toiminnantarkastajat

Yhdistyksen vuosille 2024–2025 valittuun hallitukseen kuuluvat Matti Honkajuuri (pj.), Erkki-Sakari Harju (vpj.), Tuija Engbom (sihteeri), Perttu Laaksonen (rahastonhoitaja), Hannu Myllymäki, Matti Peltola, Jari Backlund, Jorma Kuivalahti, Mari-Anne Mutanen, Osmo Räihä, Päivi Rantala, Mikko Tiainen

Vuoden 2025 toiminnantarkastajana on toiminut Sari Mantila ja varalla Juha-Pekka Honkasaari

Hallitus on kokoontunut vuoden aikana 10 kertaa seuraavasti: 3.1., 16.1., 8.2., 22.4., 5.6., 18.7., 18.09., 15.10. (ideointikokous), 6.11. ja 16.12.

Hallituksen kokousten lisäksi eri työryhmät ovat pitäneet useita kokouksia vuoden aikana.

Hattulassa 12.1.2026

Renkajärven suojeluyhdistys ry:n hallitus

Matti Honkajuuri, puheenjohtaja

Tuija Engbom, sihteeri